

UTTALANDE OM STATSRADETS REDOGÖRELSE FÖR IDROTTSPOLITIKEN

Statsrådets redogörelse för idrottspolitiken, vilken offentliggjordes 25.10.2018, ger en heltäckande och belysande bild av nuläget inom idrotten och motionen samt många väsentliga utvecklingsförslag. Organisationer, allmänheten, myndigheter mm har hörts då arbetet med redogörelsen inleddes, vilket Finlands Svenska Idrott ser som mycket positivt och som ett tecken på en vilja till dialog mellan olika aktörer, vilkas gemensamma målsättning är att öka den fysiska aktiviteten i alla åldersgrupper.

I redogörelsen tas upp också de synpunkter, som Finlands Svenska Idrott framförde vid hörandet i våras. Vi betonade då att hela samhället bär ansvar för en mera aktiv befolkning, en framgångsrik elitidrott och ett vitalt idrottsföreningsliv också på svenska och att förutsättningar för detta såväl idrottspolitiskt, samhälleligt och resursmässigt finns och utvecklas. I redogörelsen framkommer tydligt att motion och idrott berör flera olika sektorer och aktörer, och för olika delområden finns klara och bra förslag på utvecklingsmöjligheter och åtgärder.

Finlands Svenska Idrott vill speciellt lyfta upp följande:

1. I redogörelsen betonas skyldighet att i all motions- och idrottsverksamhet främja delaktighet, jämlikhet och likvärdighet, även i den offentliga förvaltningens understödspolitik. Som åtgärdsförslag föreslås att verksamhetsmodeller utvecklas som tryggar motions- och idrottsmöjligheter för alla oberoende av funktionsförmåga, social bakgrund eller ekonomisk ställning. Vikten av att få möjlighet att utöva idrott och motion syns tydligt också i vår verksamhet. Finlands Svenska Idrott har 10 medlemsförbund med ca 300 medlemsföreningar, 240 medlemsskolor och nästan 100000 medlemmar. Därtill har vi verksamhet som betjänar andra idrottsförbund, kommuner, organisationer och personer på svenska. Mer än 150 000 personer tar del av vår verksamhet årligen.

Vi anser att i denna kontext även bör betonas “oberoende av modersmål (nationalspråken) och att motions- och idrottsmöjligheter på svenska fortsättningsvis tryggas”.

2. för att öka motionen och idrotten behövs att alla sektorer i samhället är delaktiga, inte bara idrottssektorn. Det innebär dels att budgeten bör öppnas upp så att resurser för idrott och motion inte s g s enbart kommer från lotterivinster (Veikkausanslag) utan också i större grad från allmänna budgetmedel. Jämförelsevis kommer idrottens 150-160 miljoner euro nästan enbart från de vinster som lotteribolaget ger, medan kulturens anslag på nästan 400 miljoner fördelas mellan lotterivinster och allmänna budgetmedel. Genom att också knyta an flera ministerier i uppdraget att öka den

fysiska aktiviteten i samhället, får vi samtidigt en mera mångsidig och ett fördelat ansvar för att få vår befolkning att bli fysiskt aktivare och må bättre.

Vi anser därför att budgetmedlen för idrotts- och motionsverksamhet i fortsättningen ska tas såväl från lotterivinsterna liksom allmänna budgetmedel och därmed som helhet kunna öka resurserna för idrotten och motion som helhet och även bidra till att uppnå målen i den idrottspolitiska redogörelsen. Samtidigt ser vi att situationen idag kräver ett förvaltningsövergripande samarbete, som också skrivs in i idrottslagen.

3. Det är oerhört positivt att redogörelsen lyfter upp vikten av att komma igång med småbarnspedagogiken i rörelse, eftersom grunden för ett aktivt liv läggs som barn. Överlag ser vi det som viktigt att flera aktörer är med om att skapa möjligheter och inspirera till ett aktivare liv såväl inom daghem som skola. Eftersom det i färsk forskning framkommer att endast en tredjedel av barn och unga rör på sig tillräckligt under dagen, är det fråga om ett stort samhällsproblem där vi alla bär ansvar för att få en förändring till stånd. Spetsprojekt och nytänkande behövs inom alla områden. Det nationella projektet "En skola i rörelse" var en framgång. Likaså har vi genom olika projekt inom Finland's Svenska Idrott genom åren aktiverat barn och unga tack vare samarbete mellan olika organisationer och kommuner. (år 2018 hade över 34000 barn och unga med i dylik verksamhet samt har fått med majoriteten av de svenskspråkiga skolorna i "En skola i rörelse"). Det går att aktivera och engagera barn och unga med i idrotts- och motionsverksamheten. Men det behövs målmedveten verksamhet, där yrkeskunniga personer kör igång verksamheten och engagerar vuxna med.

Eftersom barnen tillbringar en stor del av sin tid i skolan, behöver vi fortsättningsvis en fokusering på att man i skolan aktivt går in för en mera aktiv skoldag och mera rörelse i undervisningen. Genom att i större grad involvera tredje sektorn och den kompetenta personal som där finns, blir möjligheterna flera. Det här kräver ett aktivt grepp också från organisationernas sida men likaså en fungerande kommunikation mellan kommuner och tredje sektorn samt statlig finansiering av verksamheten.

I nästa regeringsprogram borde således inkluderas spetsprojekt för en aktiv småbarns-, skol- och studievardag.

4. I redogörelsen betonas att den hälsofrämjande motionen behöver ökas inom samtliga åldersgrupper. För att öka den vuxna befolkningens fysiska aktivitet lyfts speciellt arbetsplatserna och företagshälsovården upp. Den grupp som blir en utmaning att nå, är personer i åldern 18-65 år som står utanför arbetsmarknaden eller utbildnings- eller integreringspolitiska åtgärder. Här skulle behövas ytterligare åtgärder som inkluderar och aktiverar, annars är dropoutrisken stor.

Ett ökat samarbete mellan olika organisationer och nyttjande av olika finansieringskällor kan vara en lösning för att bättre nå dessa grupper. Samtidigt är det också oerhört viktigt att den föreningsverksamhet, som personerna sedan fortsätter inom, inte kostar eller att den avgiften kunde finansieras på annat sätt.

5. Idrottsföreningarna har en stor betydelse för den idrotts- och motionsverksamhet som sker. Föreningarnas sociala betydelse för närsamhället kan inte heller nog betonas och därmed tillgång till adekvata utrymmen. Redogörelsen konstaterar att det finns behov av ökat stöd till idrottsanläggningarna, Det här stämmer såväl gällande nybyggen liksom renovering av redan existerande idrottsanläggningar. Genom att ställa idrottsutrymmen till idrottsföreningens förfogande gratis eller till ett mycket fördelaktigt pris, kan föreningarna också erbjuda verksamhet till lägre kostnader, vilket i sin tur tryggar tillgången till idrott och motionsmöjligheter oberoende av social eller ekonomisk ställning.
6. Gällande stödet till organisationer som främjar idrott och motion, betonas även här att syftet är "att upprätthålla och utveckla en livskraftig, mångsidig, likvärdig och jämlik medborgarverksamhet inom idrotten i Finland och på det sättet erbjuda befolkningen mångsidiga hobby- och deltagandemöjligheter". Som åtgärder föreslås att understödssystemet utvecklas och digitaliseras. Vi ser det som viktigt att den tjänsten är tillgänglig också på föreningsnivå och att man beaktar skillnaden i organisationsstrukturen mellan de svenska och finska takorganisationerna när det kommer till statistik och uppföljning. Vi vill också lyfta upp att fördelningen av statsbidrag till idrottsfrämjande organisationer, fortsättningsvis sköts av Undervisnings- och kulturministeriets idrottsavdelning, som har ett stort kunnande och en bra helhetsbild. Detta för att också fortsättningsvis ha en objektiv och helhetsmässig fördelningspolitik.
7. Gällande elitidrotten i Finland, där det i redogörelsen konstateras att det är statens uppgift att skapa förutsättningar för framgång, ser också vi att det är nödvändigt att möjliggöra en idrottskarriär om framgång ska nås. Därför är ökat stöd till idrottare, såväl ekonomiskt som övrigt stöd längs med idrottarstigen, och ökat stöd för elitidrotten viktiga faktorer.

Finlands Svenska Idrott är gärna med i fortsatta diskussioner om hur den finländska idrottspolitiken ska utvecklas och utformas.

Helsingfors den 6 februari 2019

Håkan Nystrand, ordförande

Christel Björkstrand, generalsekreterare

tfn 050-3513038, christel.bjorkstrand@idrott.fi

